

Vážená paní, vážený pane,

po vyšetření a vzájemné domluvě Vám byla nabídnuta operace, která má Vaše obtíže odstranit nebo zmenšit. Podle Úmluvy o lidských právech a biomedicíně a v souladu se zákonem č.20/1966 Sb. o zdraví lidu jsme povinni Vám poskytnout všechny informace, které prohloubí Vaše vědomosti o plánovaném zdravotním výkonu a umožní Vám se zasvěceně rozhodnout o jeho provedení nebo odmítnutí.

Rekonstrukce prstů ruky

Jedná se o velmi širokou škálu operací ruky. V závislosti na míře poškození ruky nebo jejích částí se provádí tkáňové přesuny měkkých tkání, nervů, kostí či celých prstů, prodloužení amputačního pahýlu, náhrada chybějícího prstu jiným prstem z horní nebo dolní končetiny apod. Často je nutno provést rekonstrukci měkkých tkání, sešítí nebo rekonstrukci šlachy či nervu, ošetření poraněného kloubu, stabilizaci operované kosti apod. Lékař, který Vás objednává k operaci rozhodne, zda bude Vaše operace provedena v místním umrtvení nebo v celkové anestezii. Často se při vlastní operaci používá zaškrcení horní končetiny, jako prevence krvácení do operační rány. Případný tvar a umístění řezů na ruce určuje operátor s přihlédnutím k rozsahu poranění a typu prováděného zákroku. Pokud je nutno použít šlachového nebo kostního štěpu tak počítejte ještě s operačním výkonem a následnou jizvou v odběrovém místě. Při výkonu na kosti je nutno kost fixovat dráty, dlahami nebo šrouby. Ty je někdy nutno v průběhu rekonvalescence nebo po zhojení odstranit. Po dokončení vlastní operace je provedeno sešítí ran a většinou i přiložení dlahy. Následná rehabilitace po rekonstrukci je specifická a je dána povahou rekonstrukčního výkonu. Může vyžadovat i několikátýdenní nošení dlahy spojené s nemožností operovanou ruku používat. Doba pracovní neschopnosti je určena typem prováděného výkonu a může dosahovat i několika měsíců. S ohledem na charakter operace nemusí být tento operační zákrok zákrokem posledním a nelze vyloučit nutnost další operace v budoucnu.

Jsme povinni Vás upozornit, že žádný operační zásah do tělesné integrity není zcela bez rizika. Žádné pracoviště ani žádný lékař Vám nemůže stoprocentně zaručit ideální a nekomplikovaný průběh operace a pooperačního hojení. Komplikace se při a po operaci v určitém, i když v malém procentu vyskytují. Jejich vzniku nemůže být objektivně zabráněno a jejich vznik nelze ani předvídat. Jedná se o komplikace, které vznikají i přesto, že péče byla poskytnuta řádně, lékaři a ostatní zdravotnický personál neporušil žádné své povinnosti a zdravotní péče byla poskytnuta v souladu s dostupnými poznatky lékařské vědy. Z tohoto důvodu je nezbytné, abyste o nich byl(a) informován(a) ještě před vlastním výkonem. Vyšší riziko komplikací mají pacienti nedodržující pokyny lékaře. Je také zapotřebí v případě výskytu některé komplikace počítat s nutností opakovaných a častějších kontrol na našem pracovišti, což může být nesnadné, zvláště pokud bydlíte daleko. Přestože se Vám může zdát seznam možných komplikací na první pohled příliš dlouhý, pravděpodobnost jejich výskytu je velmi malá. Uvádíme je všechny vedení snahou o Vaši maximální informovanost, protože si myslíme, že jen plně informovaný pacient je schopen se správně rozhodovat.

Celková anestézie umožňuje bezpečnější provedení operačních výkonů, které s ohledem na místo či rozsah zákroku nebo jeho potenciální bolestivost nelze provést v místním umrtvení. Používají se znečitlivující látky podávané nitrožilně nebo inhalačně a často je nutné zavedení dýchací trubice do dýchacích cest, tzv. intubace. Velká většina celkových anestézií probíhá zcela bez komplikací, zvláště pokud je pacient jinak zdravý. U každé anestézie se však mohou komplikace někdy vyskytnout. Mezi ně lze zahrnout také zhoršení Vašich současných chorob. Před každou operací musí být Váš lékař vždy bezpodmínečně informován o případném těhotenství nebo kojení. Mezi dočasné vedlejší efekty celkové anestézie počítáme ospalost, bolesti hlavy, nucení na zvracení nebo zvracení, únavu, zmatenost, závrať, bolesti svalů (zad, břicha apod.) nebo zvýšenou teplotu. Mezi méně závažné komplikace počítáme zánět, bolest či krevní výron v místě žilního vstupu, pooperační kašel a bolesti v krku, rozmazané či dvojité vidění, světloplachost, poranění či vylomení zubu při obtížné intubaci, poranění či pohmoždění jazyka nebo rtů, svalový třes, neschopnost se vymočit, svědění kůže, alergická reakce na použítá anestetika, dočasná ztráta krátkodobé paměti nebo snížený krevní tlak. Operace také může být odložena z důvodu nemožnosti zavedení intubační rourky do dýchacích cest. Mezi středně závažné komplikace lze zahrnout nepravidelnost srdečního rytmu, podráždění dýchacích cest, křeče svalstva dýchacích cest (laryngospasmus,

brochospasmus), poškození jater, zánět průdušek nebo plic nebo ucpání žil dolních končetin, nabytí vědomí během operace, dále pak poranění kloubů či periferních nervů při polohování a manipulaci. Mezi nejzávažnější komplikace, které se vyskytují výjimečně, patří infarkt myokardu, srdeční zástava, cévní mozková příhoda, dechová zástava, embolie plic, vdechnutí žaludečního obsahu, selhání orgánů, maligní hypertermie, těžká alergická reakce až anafylaktický šok, selhání přístrojů, poškození zraku a smrt.

Mezi komplikace **místního znecitlivění** patří především alergická nebo toxická reakce na použité anestetikum. Jejím nejčastějším projevem je kožní nebo slizniční vyrážka, otok a nevolnost. Těžší případy jsou vzácné, mohou se projevit poruchami dýchání, poklesem krevního tlaku, křečemi a poruchami vědomí a poruchami srdeční činnosti. Další komplikací může být poranění nervu jehlou při aplikaci anestetika, zvláště pokud se jedná o znecitlivění svodné, aplikované přímo kolem větších nervových kmenů. Projevem tohoto poranění může být necitlivost nebo naopak zvýšená citlivost až bolesti v inervační zóně nervu, která je většinou dočasná, výjimečně trvalá.

Vlastní operační komplikace dělíme na všeobecné, hrozící při jakékoliv operaci, a komplikace specifické pro konkrétní druh operačního výkonu. Mezi **všeobecné** komplikace patří krvácení v operační ráně. Mírné krvácení se projeví krevními podlitinami v jejím okolí, které mohou prodloužit dobu hojení. Těžší krvácení si může vynutit neodkladnou reoperaci a revizi operační rány. Nelze vyloučit nutnost podání krevní transfuze a vznik šokového stavu ze ztráty krve. Další možnou komplikací je infekce v operační ráně. V lehčích případech se projeví zarudnutím a otokem, někdy je nutné podání antibiotik. V těžkých případech může vést až k rozestupu operační rány, nekróze (odúmrť) tkání v okolí, nebo vzniku šokového stavu. Infekční komplikace jsou častější a nebezpečnější u pacientů, kteří jsou nosiči bakteriálních kmenů rezistentních na antibiotika. Další případnou komplikací je ischemie (neprokrvení) tkání v okolí operační rány, které vede k jejímu rozpadu a odúmrť části tkání v okolí. K rozestupu (roztržení) operační rány může dojít i při zhoršené obranyschopnosti organismu, vlivem mechanického násilí (např. pád), při nedodržení režimu předepsaného lékařem a nebo i bez zjištěné příčiny. U disponovaných jedinců může dojít ke vzniku alergické reakce na léky, dezinfekci nebo šicí a obvazový materiál. Alergická reakce se obvykle projeví místním zarudnutím, otokem a svěděním, nelze však vyloučit celkové alergické reakce provázené vyrážkou a otoky, poruchami dýchání a srdeční činnosti nebo vznikem šokového stavu. Každý operační zákrok zanechá jizvy. Jizvy obvykle nebývají nápadné, u predisponovaných lidí však nelze vyloučit vznik hypertrofických nebo keloidních jizev (nápadné, vystouplé jizvy), nebo atrofických (propadlých) a roztažených jizev. Některé jizvy mohou způsobovat funkční obtíže – svědění, bolesti, omezení rozsahu pohybu kloubů, dráždění okolních nervů. Vzácně může v blízkosti jizvy dojít ke vzniku dermoidní cysty, tj. cysty naplněné kožním mazem a odumřelými kožními buňkami. Kůže též může být poraněna při operaci elektrokoauterem – přístrojem používaným při stavění krvácení. U žádného chirurgického zákroku nelze nikdy předem zcela vyloučit nutnost další operační korekce. Pravděpodobnost výskytu operačních a pooperačních komplikací je vyšší u kuřáků. Před operací je nutno také vysadit léky zvyšující krvácení (Anopyrin, Acylpyrin, Brufen, apod.).

Možnost vzniku **specifických** komplikací závisí také na tom, jaký rekonstrukční postup byl zvolen. V nejhorším případě může dojít k odumření rekonstruovaného prstu s nutností amputace. Pokud je nutno v rámci rekonstrukce prstu provést rekonstrukci šlach, tak může dojít k prasknutí sešité šlachy, nebo jejímu prodloužení. Může také dojít k odumření šité šlachy. Operovaná šlacha může přirůst k okolí, což znemožní její pohyb. Pokud je nutno v rámci rekonstrukce prstu provést rekonstrukci nervů, tak může dojít k prasknutí sešitého nebo rekonstruovaného nervu nebo k jeho odumření. Operovaný nerv může přirůst k okolí, což může způsobit brnění a bolesti v jeho inervační oblasti. Důsledkem poranění může být také částečná nebo plná necitlivost inervační oblasti, v závislosti na stupni poškození dočasná nebo trvalá. Pokud je nutno v rámci rekonstrukce prstu provést úpravy na kostech a kloubech, tak může dojít k omezení pohyblivosti operovaného kloubu i kloubů sousedních, poškození chrupavky kloubu, infekci kloubu nebo kosti. Při nebo po operaci může dále dojít ke zlomenině operované kosti, prodlouženému hojení nebo nezhojení kosti a vzniku pakloubu, selhání dlahy nebo šroubu či odumření případného kostního nebo šlachového štěpu. Pokud je nutno v rámci rekonstrukce prstu provést úpravu cév končetiny, tak může dojít k dočasné nebo trvalé poruše prokrvení prstů nebo končetiny. Všechny tyto komplikace si mohou vyžádat nutnost další operace v budoucnu. Výjimečně a spíše po rozsáhlejších výkonech nelze vyloučit vznik algodystrofického syndromu (Sudeckův syndrom), což je onemocnění, provázené výrazným otokem a bolestmi celé ruky. Tato komplikace vyžaduje i několikaměsíční intenzivní léčbu a může způsobit trvalé postižení ruky. Dále

může po operaci dojít k dočasné nebo trvalé bolestivosti jizev nebo kloubů, otokům ruky, odumření kožních laloků nebo ztuhnutí prstů. Pooperačně také může dojít ke snížení svalové síly úchopu, které je někdy trvalé a může znemožňovat větší fyzickou zátěž operované končetiny. Všechny uvedené komplikace se mohou v různé míře vyskytnout i v místě odběru kožního, šlachového nebo kostního štěpu. Výsledek operace úrazu může být také negativně ovlivněn, pokud pacient nedochází na rehabilitaci nebo ji, po předchozím poučení, dostatečně často a v požadované kvalitě neprovádí v domácím prostředí.

Tyto informace jistě nemohou být vyčerpávající. Ptejte se proto, prosím, svého ošetřujícího lékaře nebo operátora na všechno, co Vás ve vztahu k plánovanému operačnímu výkonu zajímá. Podrobná informace je nutná i k tomu, abyste zjistil(a) jaký výsledek lze od operace očekávat. I sebelépe provedeným výkonem nelze splnit nerealistická očekávání. Ujišťujeme Vás, že učiníme vše pro to, aby Vaše operace proběhla bez komplikací. Výše uvedené komplikace se mohou objevit i přes naši maximální možnou snahu jim zabránit. Pooperační průběh většinou probíhá bez komplikací, ale není možno stoprocentně zaručit, že se u Vás neobjeví. Nicméně většina komplikací je řešitelných a v případě, že nastanou, budeme se spolu s Vámi snažit o jejich co nejrychlejší vyléčení. Ve všech případech přesto neplatí, že případné komplikace budou vždy zhojeny bez následků.

PROSÍM, PTEJTE SE NA VŠECHNO, CO SE VÁM ZDÁ DŮLEŽITÉ!

Klient(ka) potvrzuje, že lékaře informoval(a) před zákrokem přesně a kompletně o svém zdravotním stavu a souhlasí s případnými dalšími medicínskými zákroky a postupy, které budou v případě komplikací nutné k zachování jeho zdraví. Souhlasí s tím, že popsané komplikace nebudou v případě jejich vzniku považovány za škodu na zdraví způsobenou při popsaném ošetření, pokud bude ošetření provedeno řádně (lege artis). Klient(ka) souhlasí s provedením a archivací nutné fotodokumentace pro potřeby operátora a zařízení. Dává svolení k užití této fotodokumentace k prezentaci, odborné a vzdělávací činnosti, bude-li zabráněno odhalení jeho/její totožnosti.

Jméno klienta(ky):

Rodné číslo:/..

Vysvětlující pohovor provedl:

Prohlašuji, že mi byl náležitě a srozumitelně objasněn operační výkon, způsob jeho provedení včetně umístění a rozsahu chirurgického řezu a předpokládaného vzhledu budoucích jizev a že jsem si přečetl(a) vpředu uvedené informace o tomto operačním výkonu. Rovněž jsem byl(a) informován(a) o předpokládané pracovní neschopnosti a rekonvalescenci. Poučení jsem pochopil(a) a jsem si vědom(a) možných komplikací při provádění operačního výkonu a po něm. Souhlasím s plánovaným operačním výkonem, což potvrzuji svým podpisem.

Vdne.....
.....
podpis klienta(ky)